Wymagania edukacyjne z języka polskiego
Klasa IV Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Gostomi
Marcin Paprota, Anna Karczewska

Kontrakt między uczniem i nauczycielem z języka polskiego w roku szkolnym 2011/2012

1. Prace klasowe, sprawdziany i prace domowe są obowiązkowe.
2. Jeżeli nie pisałeś(-aś) sprawdzianu lub pracy klasowej z przyczyn losowych, możesz zaliczyć je w formie i terminie uzgodnionym z nauczycielem.
3. Jeśli otrzymałeś(-aś) ze sprawdzianu ocenę niedostateczną, masz prawo do jednej poprawy. Formę poprawy i jej termin wyznacza nauczyciel.
4. Twoim **obowiązkiem jest przeczytanie lektur** w określonym przez nauczyciela terminie.
5. Masz prawo **trzykrotnie** w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to prac klasowych). Każde kolejne nieprzygotowanie jest równoważne z oceną niedostateczną. Uwaga: Nie można zgłosić braku pracy domowej, jeśli była ona zadana z kilkudniowym wyprzedzeniem.
6. Prace domowe oddawaj w terminie wyznaczonym przez nauczyciela!
7. Jeśli byłeś(-aś) nieobecny(-a) powinieneś zapoznać się z omawianym materiałem i **uzupełnić notatki w zeszycie**.
8. Twoja aktywność na lekcjach nagradzana będzie „plusami". Cztery „plusy" to ocena bardzo dobra.
9. Brak pracy na lekcji może być oceniony:
   -minusami (za trzy „minusy" otrzymujesz ocenę niedostateczną);
   -oceną niedostateczną.
10. Ocenie podlegają również:

odpowiedzi ustne, recytacje, głośne czytanie, znajomość lektur, prowadzenie zeszytu prace dodatkowe (np. inscenizacje, albumy, projekty itp.), prace dla chętnych, udział w konkursach szkolnych.

11. Raz w miesiącu powinieneś/powinnaś przeczytać jeden artykuł z czasopisma młodzieżowego. Sprawozdanie z przeczytanych tekstów zapisujesz w zeszycie.
12. O wszystkie niejasne sprawy możesz zapytać w czasie lekcji, po niej lub umówić się indywidualnie z nauczycielem.

Rzetelną i uczciwą pracą sam decydujesz o swoich ocenach, pamiętaj – „Jesteś kowalem swego losu".

Nauczyciel ***Uczeń***

..... **.....**

miejsce i data:……

Ocenę CELUJĄCĄ: otrzymuje uczeń, którego wiedza znacznie wykracza poza obowiązujący program nauczania.

1. Twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania.
2. Proponuje rozwiązania oryginalne i wykraczające poza materiał programowy.
3. Jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne oraz cechują się dojrzałością myślenia.
4. Nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości.
5. Bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach szkolnych, międzyszkolnych.
6. Podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach (np. udział w inscenizacjach teatralnych, współpraca ze szkolną gazetką, itd.).
7. Posiada rozszerzone umiejętności z zakresu kształcenia językowego oraz nauki o języku przewidziane programem nauczania w klasie IV.
8. Wykazuje ponadprogramowe umiejętności w zakresie kształcenia literackiego i kulturalnego oraz nauki.

Ocenę BARDZO DOBRĄ:
otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości określony programem nauczania dla klasy IV.

Kształcenie literackie i językowe:

1. Wypowiedzi ustne i pisemne ucznia są całkowicie poprawne pod względem stylistyczno-językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym.
2. Doskonale potrafi posługiwać się poznanymi w klasie czwartej formami wypowiedzi (dialog, opis, notatka, zaproszenie, ogłoszenie, list prywatny i oficjalny, opowiadanie).
3. Barwnie opisuje postać, stosując porównania, przenośnie, ciekawe epitety, związki frazeologiczne (stałe).
4. Podejmuje próby charakterystyki postaci.
5. Świadomie korzysta z książki jako źródła wiedzy, zaznacza ważne treści; samodzielnie sporządza notatki.
6. Bezbłędnie układa plan ramowy i szczegółowy lektury oraz plan kompozycyjny własnej wypowiedzi, stosując równoważniki zdań.
7. Bardzo dobra znajomość przeczytanego tekstu pozwala na swobodne jego analizowanie treści, ocenę postępowania i poglądów bohaterów.
8. Opowiada o zdarzeniach, biorąc pod uwagę różne punkty widzenia.
9. Zwraca uwagę na problematykę moralną zawartą w poznanych lekturach.
10. Odróżnia ujęcia metaforyczne od dosłownych.
11. Wskazuje motywy wędrowne w utworze.
12. Uczestnicząc w dyskusji, wyraża własny punkt widzenia w jasny i precyzyjny sposób; interpretuje opinie innych dyskutujących osób.
13. Interesująco prezentuje własną pracę.
14. Posługuje się słownictwem charakterystycznym dla języka filmu, teatru, radia. Rozumie pojęcie adaptacji filmowej i teatralnej utworu.
15. Analizuje utwór liryczny, dostrzega specyfikę języka poetyckiego.
16. Zna gatunkowe cechy bajki i baśni, opowiadania i powieści.
17. Posługuje się „Słownikiem ortograficznym”, „Słownikiem wyrazów bliskoznacznych”.
18. Stosuje właściwe znaki interpunkcyjne przy zapisywaniu dat i zwrotów do adresata.

Gramatyka i ortografia:

1. Wskazuje różnicę między formą osobową i nieosobową czasownika.
2. Określa znaczenie trybów czasownika, biegle odmienia czasownik w trybie rozkazującym i przypuszczającym.
3. Zna zasady pisowni cząstki „by” z czasownikami.
4. W odmianie rzeczownika przez przypadki wyróżnia temat oboczny, oboczności.
5. Wskazuje podobieństwa oraz różnice między przymiotnikiem i przysłówkiem.
7. Rozróżnia wśród przysłówków inne niż odprzymiotnikowe (odpowiadające na pytania gdzie?, kiedy?).
8. Podaje poprawne formy liczebników.
9. Klasyfikuje rodzaje wypowiedzeń, podaje ich przykłady.
10. Wyróżnia w zdaniu zespoły składniowe, wskazuje wyraz nadrzędny (określany) i podrzędny (określający).
11. Nazywa części mowy.
12. Z dużą swobodą posługuje się różnymi wypowiedzeniami.
13. Wskazuje różnice między samogłoską i spółgłoską.
14. Podaje zasady akcentowania wyrazów w języku polskim oraz zasady wymawiania wyrazów bezakcentowych.

Ocenę DOBRĄ:
otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w klasie czwartej.

Kształcenie literackie i językowe

1. Czyta tekst poprawnie, stosując zasady intonacji i akcentowania.
2. Wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowo-stylistyczne, logiczne i ortograficzne.
3. Potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów.
4. Podejmuje próby wypowiadania się w formach trudniejszych np. opowiadanie twórcze, opis postaci z elementami charakterystyki.
5. Pisze opowiadania na wskazany temat z zastosowaniem wybranego czasu narracji i chronologicznego układu zdarzeń.
6. Samodzielnie przekształca tekst ciągły na dialog i odwrotnie.
7. W wypowiedziach próbuje oceniać i wartościować problemy, zjawiska dotyczące języka, literatury, kultury.
8. Układa słowniczek terminów filmowych, teatralnych, radiowych.
Stosuje te terminy w swych wypowiedziach.
9. Rozumie pojęcie fikcji literackiej.
10. Rozpoznaje w tekście poetyckim epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie.
11. Poprawnie sporządza plan ramowy i szczegółowy lektury.
12. Potrafi wyjaśnić, na czym polega chronologiczny i niechronologiczny układ zdarzeń.
13. Formułuje pytania ogólne i szczegółowe do czytanego tekstu.
14. Określa czas, przestrzeń i sytuację mówienia w utworze.

Gramatyka i ortografia

1. Określa formę gramatyczną czasowników.
2. Stosuje w zdaniu czasownik w formie osobowej i nieosobowej.

3. Tworzy czasownik dokonany od niedokonanego, wyróżnia cząstkę, za pomocą której tworzy ten czasownik.
4. Poprawnie odmienia czasowniki .
5. Omawia budowę form trybu rozkazującego i przypuszczającego.
6. Wyjaśnia różnice w odmianie podanych rzeczowników, wyodrębnia temat i końcówkę.
7. Uzasadnia pisownię rzeczownika, odwołując się do odmiany.
8. W zdaniu wskazuje przyimki i wyrażenia przyimkowe.
9. Tworzy przysłówki od przymiotników, stosuje je w zdaniach i określa ich rolę.
10. Określa formę gramatyczną przymiotnika z rzeczownikiem.
11. Zastępuje i zapisuje słowem liczebniki w odpowiednim przypadku.
12. Stosuje w zdaniu liczebniki w odpowiednim przypadku.

Ocenę DOSTATECZNĄ: otrzymuje uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej klasy czwartej, w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się.

Kształcenie literackie i językowe

1. W wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, precyzyjnego stosowania poznanego słownictwa i ortografii.
2. W miarę samodzielnie wypowiada się w szkolnych formach pisemnych.
3. Umie zapisać dialog, poprawnie stosuje właściwe znaki interpunkcyjne.
4. Opanował technikę poprawnego czytania i doskonali je pod względem dykcji, intonacji, akcentowania.
5. Odnajduje w czytanym tekście fragmenty wskazujące na czas i miejsce akcji; poszukuje odpowiedzi na postawione pytania.
6. Opowiada o zdarzeniach tworzących akcję w utworze.

Gramatyka

1. Tworzy bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej i odwrotnie.
2. Rozróżnia czasowniki niedokonane i dokonane.
3. Rozpoznaje formy czasowników we wszystkich trybach.
4. Nazywa przypadki i pytania, na które odpowiadają.
5. Odmienia przez przypadki rzeczownik o typowej odmianie.
6. Rozpoznaje rzeczownik w roli podmiotu i określenia rzeczownika.
7. Odróżnia przyimek od innych części mowy. Poprawnie pisze wyrażenia przyimkowe.
8. Rozpoznaje czasownik w roli orzeczenia, wskazuje określenia czasownika.
9. Odmienia przymiotnik przez przypadki.
10. Łączy przymiotnik z rzeczownikiem, określa ich formę.
11. Rozpoznaje w zdaniu liczebnik główny i porządkowy.
12. Rozróżnia zdanie i równoważnik zdania, podaje przykłady typów zdań.
13. Dzieli wyraz na głoski.
14. Odróżnia samogłoski od spółgłosek.
15. Rozróżnia rodzaje głosek.
16. Dzieli wyraz na sylaby.

Ocenę DOPUSZCZAJĄCĄ: otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub z pomocą nauczyciela wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności.

1. Jego technika cichego i głośnego czytania pozwala na zrozumienie tekstu.
2. Względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu przez niego analizowanego zagadnienia.
3. Błędy językowo-stylistyczne, logiczne i ortograficzne popełniane w wypowiedziach pisemnych nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie.
4. Stopień opanowanych przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim zakresie trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela.
5. Rozróżnia części mowy. Wskazuje podmiot, orzeczenie.
6. Odmienia rzeczownik i przymiotnik przez przypadki (proste przykłady).
7. Odmienia czasownik przez osoby, liczby, czasy.
8. Odróżnia zdanie od równoważnika zdania, zdanie pojedyncze od złożonego.
9. Wyróżnia głoski, litery i sylaby w podanym wyrazie.
10. Poprawnie pisze wyrazy poznane na lekcjach ortografii (65-50 %) oraz zna podstawowe zasady ortograficzne.

Ocenę NIEDOSTATECZNĄ: otrzymuje uczeń, który nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności.

1. Nie opanował podstawowych wiadomości z fleksji, składni, słownictwa, ortografii, w zakresie redagowania poznanych form wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, przewidzianych podstawą programową w klasie czwartej.
2. Nie opanował techniki głośnego i cichego czytania nawet w stopniu miernym.
3. Jego wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym.
4. W wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych, interpunkcyjnych, składniowych.

Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień i tylko w przypadku gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen cząstkowych jest równa ocenie, o którą się ubiega, lub od niej wyższa.

Warunki ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana:
a. frekwencja na zajęciach z danego przedmiotu nie niższa niż 80% (z wyjątkiem długotrwałej choroby);
b. usprawiedliwienie wszystkich nieobecności na zajęciach;
c. przystąpienie do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzianów i prac pisemnych;
d. uzyskanie z wszystkich sprawdzianów i prac pisemnych ocen pozytywnych (wyższych niż ocena niedostateczna), również w trybie poprawy ocen niedostatecznych;
e. skorzystanie z wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy, w tym - konsultacji indywidualnych.